

Benliđi vahidi kıyasi aracı olarak kullanmak, devamlı olan bir Őey mi? Sanki, benlik, bunu yapa yapa zayıflayarak sıfırlanmaya baŐlıyor gibi. Yani vahidi kıyasi yapacak bir benlik kalmıyor sanki bir müddet sonra?

İnsanın kalbi nasıl mekanik olarak sürekli çarpıyor; beyin, faaliyetinden bir an geri kalamıyor ise, insanın manevi cesedini teşkil eden kalp, akıl, vicdan ve benlik gibi araç ve azalar da sürekli faaliyet ve aksiyon içindedirler. Ama hayra işlerler ama Őerre işlerler, fark etmez.

İnsan, son nefesine kadar benlik mizanı ile Allah'ın mutlak isim ve sıfatlarını ölçüp tartmaya devam eder. Bunda manevi işleyiş ve sistem bakımından bir artma ve eksilme söz konusu değildir. Lakin itikat ve imanda inkişaf bakımından insan, benliğini, hayır ve İlahi varlık hesabına eritebilir. Hatta en son kıvamda vücudunu mucidine feda eder bir Őekle gelir; benlik ve varlık namına bir Őey kalmayacak bir dereceye ulaşır.

Vahid-i kıyas müspet ve mekanik bakımdan asla eriyip yok olmaz. Ama menfi ve felsefi cihet olarak yok edilebilir. Peygamberler ve evliyalarda da vahid-i kıyas vardır, lakin yüzü daima hakka ve hayra yöneliktir.